

REFERAT Psykiatrisk Dialogforum d. 17-06-2025

Mødedato Tirsdag d. 17. juni 2025 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 6

Mødedeltagere Mette Bossen Linnet, V, Anne Hvidberg Jørgensen (Landsforeningen SIND), Merete Lysgaard Hansen (Depressionsforeningen), Camilla Lyjkke Pedersen (En af Os), Marianne Sille Bech Brams (LAP), Anne Skau Styrishave, B (Fravær), Roya Moore, C (Fravær), Sabrina Bech Bartholin, O (Fravær), Sarah Andersen, V (Fravær), Sara Darling Berg Jørgensen, F, Lilli Jørgensen (Autismeforeningen), Vibeke Vonsyld (Alzheimerforeningen), Elene Fleischer (Bedre Psykiatri), Meho Selman, A (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Opdatering fra foreningerne.....	3
Forslag til Psykiatriplan 2026-2032 i høring.....	4
Orientering om Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien.....	8
Mødekalender 2025.....	11
Eventuelt.....	12

Punkt 1: Opdatering fra foreningerne

Beslutning i Psykiatrisk Dialogforum den 17-06-2025

SIND:

- Ny direktør i SIND fra 1. august.
- Der arbejdes på et høringssvar til psykiatriplanen.
- Har haft en uges sommerferie med 20 psykiatrigrupper.

Bedre Psykiatri:

Landsforeningen har 19 pårørendegrupper rundt i landet. De har lige fået en 3-årig bevilling til et pårørendetilbud for forældre til børn, der har haft selvmordsforsøg.

En af Os:

Der er fokus på nedbringelse af tvang samt oplysning til politiet om psykisk sygdom. Foreningen har været på festival, hvor der var fokus på lighed i sundhed.

Sarah Andersen, Sabrina Bech Bartholin, Anne Skau Styrishave, Roya Moore og Meho Selman deltog ikke under behandlingen af punktet.

Fraværende Sabrina Bech Bartholin, O, Anne Skau Styrishave, B, Sarah Andersen,
V, Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 2: Forslag til Psykiatriplan 2026-2032 i høring

24/17782

Resumé

Regionsrådet har sendt forslag til Psykiatriplan 2026-2032 i offentlig høring. Med forslag til Psykiatriplan 2026-2032 anbefaler Region Syddanmark 39 indsatser, som skal sikre en bedre psykiatri og mental sundhed i Syddanmark. De anbefalede indsatser skal sikre, at regionen når målene og de aftalte elementer i 10-årsplanen og samtidig gør det på en måde, der adresserer de særlige forhold og udfordringer i Region Syddanmark.

Psykiatrisk Dialogforums medlemmer har fået høringsmaterialet til forslag til Psykiatriplan 2026-2032 tilsendt og får på mødet en kort gennemgang af forslaget og mulighed for at spørge ind til forslaget og drøfte det.

Sagsfremstilling

Regionsrådet besluttede på mødet den 24. juni 2024 en proces for udarbejdelse af en ny psykiatriplan for Region Syddanmark. Forslaget til Psykiatriplan 2026-2032 er vedlagt.

Forslag til Psykiatriplan 2026-2032 står på skuldrene af de mange indsatser fra Psykiatriplan 2020-2024 og skal samtidig sikre en gennemførsel af den nationale politiske aftale om 10-årsplan for psykiatrien og aftalens målsætninger for udviklingen af psykiatrien. Den nye plan er en ”implementeringsplan”, der skaber sammenhæng mellem de nationale initiativer og de regionale initiativer. Planen forholder sig til forudsætningerne for at skabe denne sammenhæng.

Administrationen gør opmærksom på, at Psykiatrisk Dialogforum under det efterfølgende punkt på dagsordenen får en orientering om, at Folketinget d. 19. maj 2025 har vedtaget Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien, der af naturlige årsager ikke er indarbejdet i forslag til psykiatriplan 2026-2032. Der er som forventet et stort overlap mellem den samlede 10-årsplan og forslaget til Psykiatriplan 2026-2032, men der vil forud for udarbejdelse af den endelige udgave af Psykiatriplan 2026-2032 blive vurderet på, om Aftale om en samlet 10-årsplan skal medføre ændringer.

Tilblivelsen af forslag til Psykiatriplan 2026-2032

Forud for nærværende forslag til Psykiatriplan 2026-2032 har regionen forestået en omfattende politisk dialogrunde. Patienter og pårørende, kommuner, praksisområdet, personalet i psykiatrien og øvrige interessenter inden for området psykiatri og mental sundhed har været inviteret til at drøfte, hvordan vi implementerer indsatserne i 10-årsplanen bedst muligt. Formålet har været at få gode input og samtidigt sikre det bedst mulige grundlag for psykiatriplanen og det størst mulige ejerskab til planen blandt regionens samarbejdspartnere. Som afslutning på dialogrunden afholdte regionen d. 13. januar 2025 en psykiatrikonference, hvor mere end 200 interessenter fra alle sektorer var samlet for at drøfte opgaven med at skabe bedre psykiatri og mental sundhed i Region Syddanmark.

Konferencen og dialogrunden generelt har vist et stort engagement hos alle parter, en fælles erkendelse af, at vi står over for en stor opgave, der kræver omfattende tværgående samarbejde, og en stærk fælles energi til at gå konstruktivt ind i det arbejde, for at løse de mange opgaver. Som det blev sagt på konferencen: ”Vi lykkes sammen, ellers lykkes vi ikke med at løse udfordringerne på psykiatriområdet.” Input fra dialogrunden og konferencen er integreret på forskellig vis i det vedlagte høringsudkast til plan.

Rammerne for psykiatriplanen

Sundhedsstyrelsens faglige oplæg til 10-årsplan, den politiske aftale om 10-årsplanen og den nyligt aftalte sundhedsreform udgør centrale rammer for den nye psykiatriplan.

Sundhedsstyrelsens Fagligt oplæg til 10-årsplan slår fast, at den mentale sundhed er faldende i Danmark. Udviklingen kræver national handling, så der i fremtiden er færre borgere, som får brug for hjælp i den regionale behandlingspsykiatri, og at det er de rigtige patienter, der henvises til psykiatrien. Målet er, at mennesker med psykiske lidelser i Danmark skal leve bedre og længere liv, blive inkluderet og accepteret i samfundet og modtage indsatser, der måler sig med de bedste i verden med respekt for den enkeltes ønsker og valg.

Det kræver flere forebyggende og tidlige indsatser i kommunerne og i det nære sundhedsvæsen i øvrigt, samt et tæt samarbejde med kommunerne og almen praksis om opgaverne. Det er fokusområder, der går igen i den nationale politiske aftale om 10-årsplanen og dens målsætninger, og kan genfindes i vedlagte udkast til psykiatriplan.

Samlet set vil psykiatrien i 2030 være løftet med 4,3 mia. kr. siden 2019. En betydelig del af disse midler vil tilfalde regionerne - og hermed Region Syddanmark - der får til opgave at konkretisere og implementere en lang række af de anbefalinger, der er beskrevet i Sundhedsstyrelsens faglige oplæg og i de politiske udmøntningsaftaler. Det lægges til grund, at disse målsætninger også er styrende for regionens psykiatriplan, og at de initiativer, der gennemføres qua psykiatriplanen, medvirker til at opfylde målene.

En tredje præmis for Psykiatriplan 2026-2032 er sundhedsstrukturen. Reformen ligestiller og integrerer psykiatri og somatik, og alle regioner skal senest fra 1. januar 2027 etablere sundhedsråd, der skal varetage den umiddelbare politiske forvaltning af regionernes sundhedsopgaver inden for et afgrænset geografisk område på regionsrådets vegne.

De psykiatriske afdelinger vil i konsekvens heraf være en del af de fire akutsygehuse i Region Syddanmark. Det betyder, at der i implementeringen af psykiatriplanen skal være et særskilt fokus på koordination og samspil på tværs.

Den nationale 10-årsplan har både fokus på at forbedre forløbene for patienter med psykisk sygdom og på at forbedre den mentale sundhed. Målene går på tværs af sociale indsatser, det primære sundhedsvæsen og den regionale psykiatri. Det er en forudsætning for at indfri målene, at alle arbejder sammen på tværs af sektorer - civilsamfund, kommuner, regioner, almen praksis og nationalt niveau - og at alle arbejder i samme retning. Her får de nye sundhedsråd en væsentlig opgave/rolle i lyset af deres brede fokus på regionale og kommunale indsatser og praksisområdet.

Sundhedsreformen finder sin endelige form i 2025 og træder i kraft frem mod 2027.

Psykiatriplan 2026-2032

Med forslag til Psykiatriplan 2026-2032 anbefaler Region Syddanmark 39 indsatser, som skal sikre en bedre psykiatri og mental sundhed i Syddanmark. De anbefalede indsatser skal sikre, at regionen når målene og de aftalte elementer i 10-årsplanen og samtidig gør det på en måde, der adresserer de særlige forhold og udfordringer i Region Syddanmark.

De indsatser, regionen anbefaler skal således ses som en konkretisering – lokal tilpasning – af de nationale indsatser.

Her følger de 39 anbefalede indsatser grupperet under seks temaer i overskriftsform:

Patienter og pårørende

Anbefalede indsatser målrettet patienter

- Styrket oplysnings- og afstigmatiseringsindsats
- Partnerskaber med større civilsamfundsorganisationer.

Anbefalede indsatser målrettet pårørende

- Korpset af pårørende-peers udvides i voksenpsykiatrien
- Uddannelsestilbud for forældre til børn og unge med psykiatriske lidelser
- Udvikling af værktøjet ”Fælles beslutningstagning” til inddragelse af pårørende
- Udvikling af familiens digitale værktøjskasse.

Lighed i sundhed

- Den nationale plan for selvmordsforebyggelse implementeres
- Sundhedsrådene udbreder forebyggende tilbud ift. kendte risikofaktorer for somatisk sygdom
- Evaluere almen medicin i voksenpsykiatrien og somatisk stuegang på psykiatrisk afdeling.

Sammenhæng og forebyggelse

- Understøtte kommunernes lettilgængelige tilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel
- Med inspiration fra Region Nordjylland vurderes muligheder for etablering af ”Familiens team”
- Understøtte kommunernes udbygning af ordningen for Individuelt Planlagt Støtte (IPS)
- Udbygning af regionalt tilbud til mennesker med psykiske lidelser og misbrug, fase 1, 2 og 3 (Dobbeltdiagnosetilbud)
- Analyse af botilbudskonceptet og APU-ordningen (Akut Psykiatrisk Udrykningstjeneste) med henblik på integration af indsatserne
- Koncept for 96-timers behandlingsansvar for patienter i psykiatrien, der får kommunal hjælp
- ”Kom godt hjem” koncept for udgående og subakutte indsatser fra psykiatrien
- Løbende dialog med almen praksis om de behov almen praksis har i forhold til psykiatrien.

Kapacitet og organisering

- Tilpasse optageområder til sundhedsrådenes geografi og udnytte kapaciteten på tværs
- Plan for organisering gerontopsykiatrien – tilpasse gerontopsykiatri sundhedsrådenes geografi
- Analyse af oligofreniområdet med henblik på robustgørelse
- Udmøntning af 4-8 ydernumre i speciallægepraksis
- Afsøge muligheder for etablering af ”Psykologklinikker” i takt med ny lovgivning på området
- Etablere ADHD/autisme-klinikker i regionalt regi, der adresserer både børn, unge og voksne
- Permanentgørelse af mobil ernæringsenhed
- Implementering af nationale retningslinjer for kapacitetsopbygning på børne- og ungeområdet
- Implementere nationale retningslinjer for tryk opfølgning i børne- og ungdomspsykiatrien
- Udbygge den fysiske ambulatoriekapacitet på voksenområdet
- Implementering af national aftale om styrket akut psykiatrisk hjælp.

Bedre behandling – forskning kvalitet og udvikling

- Etablere et til to excellence centre for psykiatriske forskning - eller på tværs af somatik og psykiatri
- Psykiatrisk forskning udgør i 2032 3% af den økonomi, der er til psykiatriske afdelinger
- Fokus på forskning i ulighed og i udvikling af forskningsfelter på tværs af somatik og psykiatri
- Implementering af nationale forløbsbeskrivelser, herunder for psykose og autisme
- Styrkede evidensbaserede miljøer, herunder etablering af regionale kvalitetsgrupper
- Styrket digitalt behandlingstilbud - implementere digitale løsninger og styrke internetpsykiatri
- Implementere indsatser i partnerskabsaftalen om forebyggelse og nedbringelse af tvang.

Den gode arbejdsplads – tilknytning, tiltrækning og kompetenceudvikling

- Afprøve ansættelse af sikkerhedsassistenter i psykiatrien
- Udnyttelse af lovbestemte muligheder for sikkerhed, herunder brug af scannere
- Implementering af lægestrategi
- Kompetenceudvikle ledere og medarbejdere.

Alle indsatserne er motiveret i psykiatriplanen. Til hvert tema er knyttet indikatorer, regionen skal anvende til at følge virkningerne af indsatserne, så målene indfris. Indikatorerne er angivet i 10-årsplanen. Det er derfor forventningen, at regionen skal monitorere netop disse indikatorer, når Sundhedsstyrelsens følger op på 10-årsplanen.

Den videre proces

Udkast til Psykiatriplan 2026-2032 er i høring frem til 24. juni 2025. Når høringsperioden er afsluttet, vil administrationen bearbejde de indkomne høringssvar og fremlægge et justeret udkast til psykiatriplan.

Psykiatriplan 2026-2032 forventes forelagt til politisk behandling i september 2025.

Indstilling

Det indstilles:

At Psykiatrisk Dialogforum drøfter forslag til Psykiatriplan 2026-2032.

Beslutning i Psykiatrisk Dialogforum den 17-06-2025

Drøftet. Oplæg vedlagt.

Sarah Andersen, Sabrina Bech Bartholin, Anne Skau Styrihave, Roya Moore og Meho Selman deltog ikke under behandlingen af punktet.

Bilag

Psykiatriplan 2026-2030

Fraværende Sabrina Bech Bartholin, O, Anne Skau Styrihave, B, Sarah Andersen, V, Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 3: Orientering om Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien

24/17782

Resumé

Indenrigs- og Sundhedsminister Sophie Løhde fremlagde den 19. maj 2025 Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien, med yderligere indsatser for i alt 2,6 mia. kr. varigt fra 2030 til psykiatrien. Aftalepartierne fuldender dermed den samlede 10-årsplan for opbygningen af psykiatrien frem mod 2030, hvor psykiatrien samlet set vil være tilført 4,6 mia. kr. sammenlignet med 2019.

Sagen gennemgår aftalen og forholder det til regionens forslag til psykiatriplan 2026-2032.

Sagsfremstilling

Indenrigs- og Sundhedsminister Sophie Løhde fremlagde den 19. maj 2025, på vegne af et bredt flertal i Folketinget, Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien, med yderligere indsatser for i alt 2,6 mia. kr. varigt fra 2030 til psykiatrien. Det nye udspil indeholder 23 initiativer og bygger oven på de tiltag, der indgår i de første to politiske aftaler om 10-årsplanen: 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed samt En bedre psykiatri, der blev indgået i henholdsvis 2022 og 2023 foruden Finanslov 2020. Med aftalen fuldender partierne, der står bag, den samlede 10-årsplan for opbygningen af psykiatrien frem mod 2030, hvor psykiatrien samlet set vil være tilført 4,6 mia. kr. sammenlignet med 2019.

Aftalen om en samlet 10-årsplan for psykiatrien indeholder en justering af de mål og indikatorer, der blev introduceret med Aftale om 10-årsplan og mental sundhed fra 2022. De 19 mål, der fremgik af aftalen fra 2022, og som regionen har indarbejdet i Psykiatriplan 2026-2032, er blevet reduceret til fire mål for den samlede 10-årsplan for psykiatrien.

Målene i aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien er herefter:

- Flere skal behandles tidligt og tættere på.
- Behandlingskvaliteten skal løftes, og ventetiderne nedbringes.
- Patienterne skal opleve mere sammenhængende forløb.
- Psykiatrien skal være en tryk og attraktiv arbejdsplads.

Aftalen justerer desuden de indikatorer, der er knyttet til målene.

De nye mål og indikatorer vil regionen fremover blive målt på årligt – første gang i 2027.

Helt overordnet er der et stort overlap mellem den samlede 10-årsplan og forslaget til Psykiatriplan 2026-2032. Langt de fleste af initiativerne i Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien, som involverer den regionale psykiatri, er helt eller delvist med i regionens forslag til Psykiatriplan 2026-2032.

Der er derudover i den samlede 10-årsplan en række væsentlige initiativer målrettet det nationale eller kommunale niveau. De er ikke medtaget i denne sammenhæng, hvor der sammenlignes op mod den regionale psykiatriplan.

Nedenfor er indsatserne, som involverer den regionale psykiatri opstillet efter, hvorvidt initiativerne næsten 1:1 er med i Psykiatriplan 2026-2032, overlap eller der er tale om nye indsatser, der ikke er med i Psykiatriplan 2026-2032.

Indsats i Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien	Næsten 1:1 overlap med psykiatriplan 2026-2032	Overlap til Psykiatriplan 2026-2032	Ikke med i Psykiatriplan 2026-2032
--	--	-------------------------------------	------------------------------------

Flere skal behandles tidligt og tættere på

Bedre hjælp til ADHD og autisme	x
---------------------------------	---

Unge skal have ret til hurtig udredning og behandling for angst og depression	x
---	---

Markant udvidelse af det lettilgængelige behandlingstilbud i kommunerne	x
---	---

Et nyt sprog for trivsel og mental sundhed	x
--	---

Civilsamfundet som nøglespiller	x
---------------------------------	---

Behandlingskvaliteten skal løftes, og ventetiderne nedbringes

Massiv investering i psykiatrien - personale og fysisk	x
--	---

Sammenhængende patientrettighed for børn og unge	x
--	---

Mere hjælp og støtte til pårørende	x
------------------------------------	---

Patienterne skal opleve mere sammenhængende forløb

Markant løft af de udgående teams	x
-----------------------------------	---

Mere opsøgende gadeplansarbejde for de mest udsatte	x
---	---

Mere sammenhængende forløb for mennesker med svære psykiske lidelser	x
--	---

Nyt dobbeltdiagnosetilbud for børn og unge med misbrug og psykisk lidelse	x
---	---

Bedre tilbud til udsatte børn og unge	x
---------------------------------------	---

Psykiatrien skal være en tryk og attraktiv arbejdsplads

Ensartet kvalitet på tværs af
landet x

Bedre viden og mere fleksibel
datadeling x

En sikker og tryk psykiatri
med mindre indgribende tvang x

Den videre proces

Psykiatriplan 2026-2032 er i høring frem til den 24. juni 2025. Administrationen vil på baggrund af høringssvarene og den samlede 10-årsplans mål, indikatorer og initiativer vurdere behovet for tilpasninger af Psykiatriplan 2026-2032 og forelægge forslag til eventuelle ændringer til politisk behandling i august-september 2025.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatrisk Dialogforum den 17-06-2025

Til orientering.

Sarah Andersen, Sabrina Bech Bartholin, Anne Skau Styrishave, Roya Moore og Meho Selman deltog ikke under behandlingen af punktet.

Bilag

Kopi_Punkt_Orientering om Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien #_22-05-2025 11_19

Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien-2025

Fraværende Sabrina Bech Bartholin, O, Anne Skau Styrishave, B, Sarah Andersen, V, Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 4: Mødekalender 2025

Sagsfremstilling

Psykiatrisk Dialogforum har tidligere godkendt følgende datoer for 2025:

- Torsdag d. 18. september 2025, kl. 14-16.
- Torsdag d. 11. december 2025, kl. 14-16.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatrisk Dialogforum den 17-06-2025

Til orientering.

Sarah Andersen, Sabrina Bech Bartholin, Anne Skau Styrishave, Roya Moore og Meho Selman deltog ikke under behandlingen af punktet.

Fraværende Sabrina Bech Bartholin, O, Anne Skau Styrishave, B, Sarah Andersen, V, Meho Selman, A, Roya Moore, C

Punkt 5: Eventuelt

Beslutning i Psykiatrisk Dialogforum den 17-06-2025

-

Sarah Andersen, Sabrina Bech Bartholin, Anne Skau Styrishave, Roya Moore og Meho Selmán deltog ikke under behandlingen af punktet.

Fraværende Sabrina Bech Bartholin, O, Anne Skau Styrishave, B, Sarah Andersen,
V, Meho Selmán, A, Roya Moore, C